

ДОМАШНА РАБОТА №2

на

Денис Тихогло

Софтуерно инженерство, 3 курс, 3 група, ф.н. 855256

Щом моят факултетен номер е 855256, $W = 5$, $A = 2$, $S = 5$, $D = 6 = 0 \bmod 2$

- **Задача 1. Направете функция, демонстрираща Централната гранична теорема, за случайна величина X :**

- $X \sim U(\min\{S, W\} - 1, \max\{S, W\} + 1)$

$\min\{S, W\} = \max\{S, W\} = 5$,

$X \sim U(4, 6)$ – това е разпределението, което ми е дадено

Ще напишем функция f , която приема като параметри размер на извадката n и брой итерации k и връща вектор от извадкови средни.

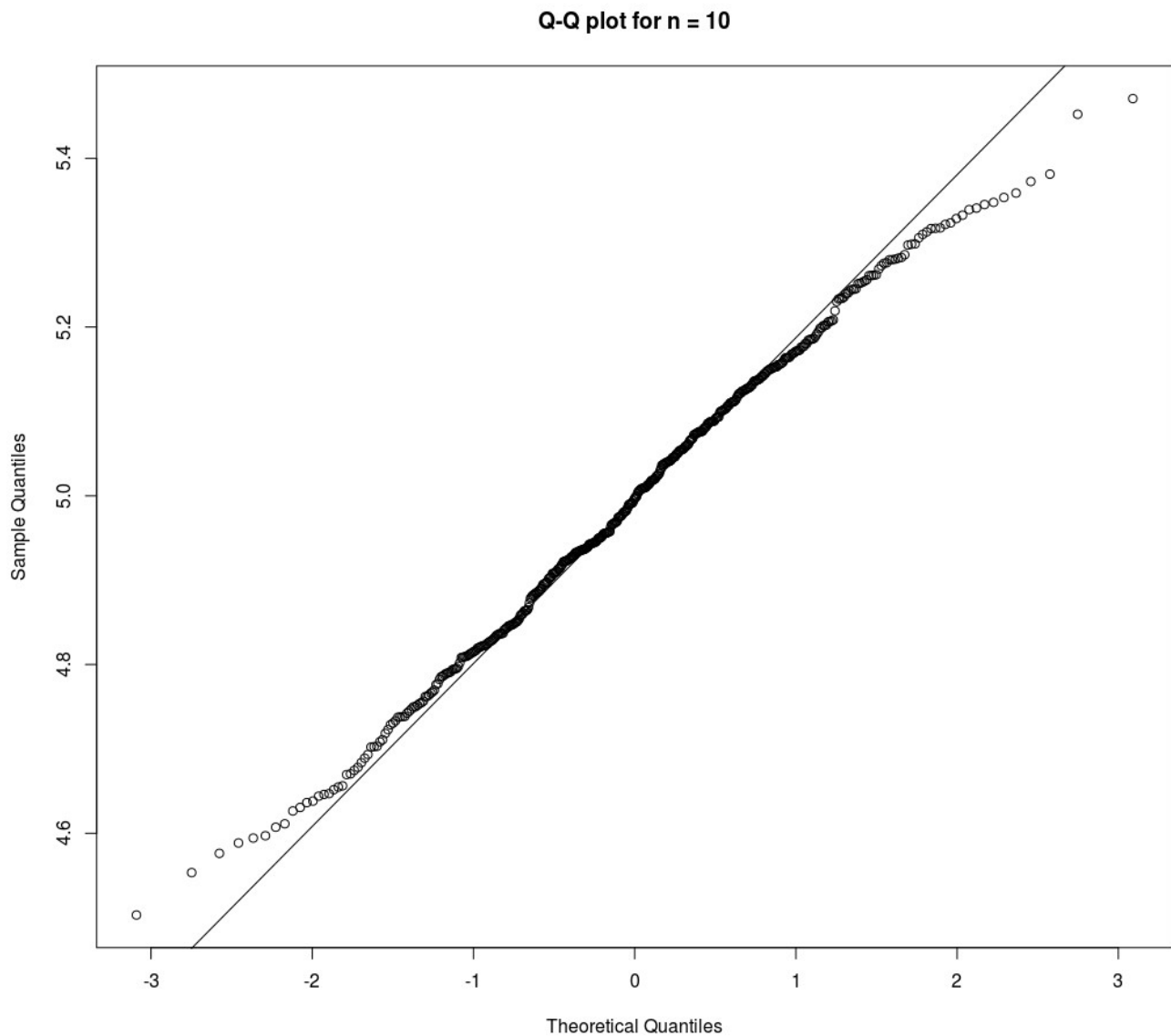
```
> f = function(n, k){  
+   a = 4; b = 6  
+   results = c()  
+   for(i in 1:k) {  
+     X = runif(n = n, min = 4, max = 6)  
+     results[i] = mean(X)  
+   }  
+   return(results)  
+ }
```

Вътре във функцията цикълът `for` записва k пъти извадкови средни на равномерното разпределение (което е с параметри $a = 4$ и $b = 6$ и с n на брой елементи) във вектор `result`. Накрая връщам получения вектор `results`.

```
> res1 = f(n = 10, k = 500) – изпълнявам функцията за  $n = 10$  и  $k = 500$  и записвам отговора в res1
```

Рисувам Q-Q графикът за сравнение на разпределението на получения вектор `res1` с нормалното

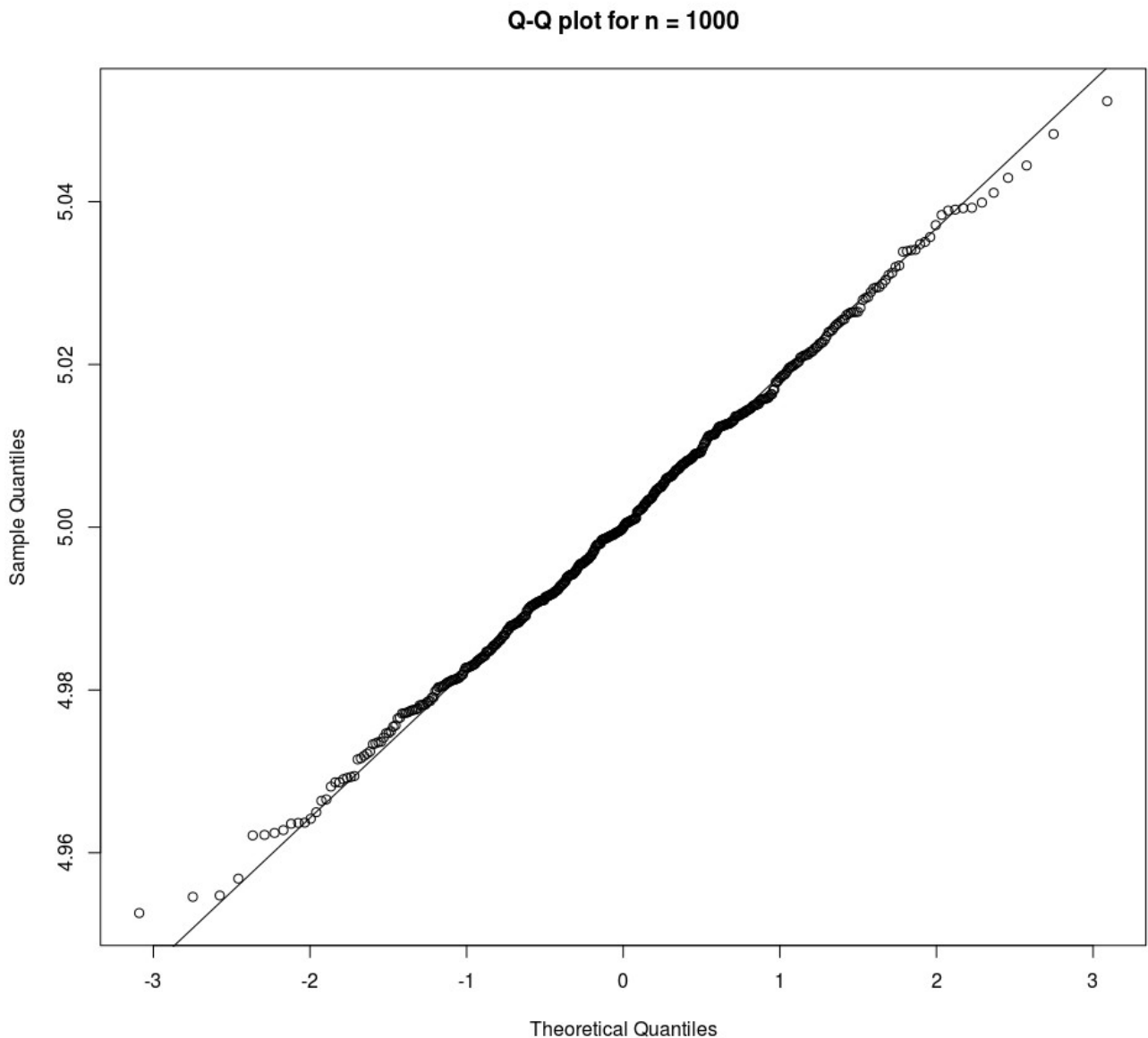
```
> qqnorm(res1, main = "Q-Q plot for n = 10")  
> qqline(res1) – за базовата линия (reference line)
```


Виждаме, че точките от вектора приблизително съвпадат с линията. От това се прави извод, че разпределението на извадкови средни на даденото равномерно разпределение приблизително (до някаква степен) съвпада с теоретическото нормално разпределение.

Ще повтора същата процедура за $n = 1000$

```
> res2 = f(n = 1000, k = 500) - изпълнявам функцията за n = 1000 и k
    = 500 и записвам отговора в res2
> qqnorm(res2, main = "Q-Q plot for n = 1000")
> qqline(res2)
```


В този случай се вижда, че точките са още по-близо към базовата линия. Затова разпределението на извадкови средни за случая с $n = 1000$ по-хубаво съвпада с теоретическо нормално разпределение в сравнение със същото разпределение с дължина на извадка равна на 10. Това се съгласува с централната гранична теорема: $\frac{\bar{X} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}} \rightarrow N(0,1)$ (или

$\bar{X} \rightarrow N(\mu, \frac{\sigma^2}{n})$) при $n \rightarrow \infty$. Тъй като в случая n се увеличава, разпределението на средните все повече асимптотично клони към нормалното разпределение.

Забелязваме, че и в двата случая извадкови средни значения се разполагат около 5 – математическото очакване на $U(4, 6)$. Но на втория график се вижда повишаване на плътността на точките близо до средата (практически всички точки са в интервала $[4.96, 5.04]$, докато в първия график точките са примерно в интервала $[4.6, 5.4]$). Това е свързано със намаляването на значение на стандартно отклонение ($\frac{\sigma}{\sqrt{n}}$) с увеличаване на n .

• **Задача 2. С помощта на R пресметнете:**

- а) $P(W + 5 > X \geq \min\{2, A\})$ за сл. в. $X \sim \text{Ge}((S + D + 9)/90)$;
- б) $P(\min\{3, A\} < Y \leq W + 4)$ за сл. в. $Y \sim \text{Po}(D + 1.5)$;
- в) стойността z^* , така че $P(-z^* < Z \leq z^*) = (W + A + S + D + 11)/111$ за сл. в. $Z \sim N(0, 1)$
- г) стойността x , така че $P(-1.5 < T \leq x) = (55 + W + A)/100$ за $T \sim t(33)$. Изчислете кой квантил на T е x
-

а) $S + D + 9 = 20, \quad W + 5 = 10, \quad \min\{2, A\} = 2$
 $X \sim \text{Ge}(2/9)$

Търси се $P(10 > X \geq 2) = P(2 \leq X \leq 9) = P(X \leq 9) - P(X \leq 1)$

За целта ще се възползвам от функцията `pgeom`:

`> pgeom(9, prob=2/9) - pgeom(1, prob=2/9)`

Отговорът, който се връща, е 0.5239252

б) $\min\{3, A\} = 2, \quad W + 4 = 9, \quad D + 1.5 = 7.5$
 $Y \sim \text{Po}(7.5)$

Търси се $P(2 < Y \leq 9) = P(3 \leq Y \leq 9) = P(Y \leq 9) - P(Y \leq 2)$

За целта ще се възползвам от функцията `ppois`:

`> ppois(9, lambda=7.5) - ppois(2, lambda=7.5)`

Отговорът, който се връща, е 0.7561509

в) $W + A + S + D = 18$
 $Z \sim N(0, 1)$

Търси се z^* , така че $P(-z^* < Z \leq z^*) = 29/111$

Стандартното нормално разпределение е симетрично относно ординатната ос, затова $P(0 < Z \leq z^*) = 29/222$

$$P(0 < Z \leq z^*) = P(Z \leq z^*) - P(Z \leq 0)$$

$P(Z \leq 0) = 0.5$ по същата причина (симетричност относно ординатната ос)

Следователно, $P(Z \leq z^*) = 29/222 + 0.5 = 0,630630631$ – номерът на квантила z^* .

За намиране на z^* ще се възползвам от функцията `pnorm`:

```
> qnorm(0,630630631, mean=0, sd=1)
```

Отговорът, който се връща, е 0.333524

Следователно $z^* = 0.333524$

г) $W + A = 7$

$$T \sim t(33)$$

Търси се x , така че $P(-1.5 < T \leq x) = 31/50$ и номерът на квантил x .

$$P(-1.5 < T \leq x) = P(T \leq x) - P(T \leq -1.5)$$

$$P(T \leq x) = 31/50 + P(T \leq -1.5)$$

За намиране на $P(T \leq -1.5)$ ще се възползвам от функцията `pt`:

```
> pt(-1.5, df = 33)
```

Резултатът е 0.07156093

Следователно, $P(T \leq x) = 31/50 + 0.07156093 = \underline{0.6915609}$ – номерът на квантила x

За намиране на x ще се възползвам от функцията `qt`:

```
> qt(0.6915609, df = 33)
```

Отговорът, който се връща, е 0.5050528

Следователно $x = 0.5050528$

- **Задача 3.** Нека имаме произволна пермутация на числата от 1 до 100. С помощта на симулации пресметнете приближено вероятността числото 12 да се намира след числото 20 и преди числото 16.

Нека X е случайната величина – „12 се намира след числото 20 и преди числото 16“. Очевидно, това разпределение е от Бернулиевия тип: приема само 2 значения – TRUE (1) и FALSE (0). Вероятността p , което е параметърът на случайна величина X , ще намеря приближено с помощта на симулации.

Първо ще напиша функция, която моделира условието и връща TRUE или FALSE в зависимост от изхода на експеримента.

```
> getResult = function(){  
+   s = sample(1:100, 100, replace=FALSE)  
+   ind12 = which(s==12)  
+   ind16 = which(s==16)  
+   ind20 = which(s==20)  
+   if (ind12 > ind20 && ind12 < ind16){  
+     return(TRUE )  
+   }  
+   else {  
+     return(FALSE )  
+   }  
+ }
```

Първо с помощта на функцията `sample`, получавам пермутация на числа от 0 до 100 (`replace=FALSE`, защото пермутация не допуска повторения на стойности). Записвам получения вектор в променливата `s`. След това намирам индексите на числа 12, 16 и 20 и ги записвам съответно в променливите `ind12`, `ind16` и `ind20`. Накрая правя проверка, дали индекс на число 12 се намира между `ind20` и `ind16`. Ако това е изпълнено, връщам TRUE, в противния случай връщам FALSE.

За да намерим приближено вероятността опит да е успешен (`getResult` да върне TRUE), трябва да го изпълним голям брой пъти и да изчислим отношението на брой „успешни“ опити върху общ брой опити.

За целта ще напиша функция `getProbability`, приемаща параметър `iterations` – общия брой експерименти:

```
> getProbability = function(iterations){  
+   results = c()  
+   for (i in 1:iterations){
```

```
+         results[i] = getResult()
+     }
+     return(sum(results==TRUE)/iterations)
+ }
```

Вътре във функцията векторът `results` се попълва със стойности, върнати от `getResult()`. Наркая той съдържа `iterations` на брой резултати. Функцията връща отношение на брой значения `TRUE` на вектора `results` към дължина на вектора.

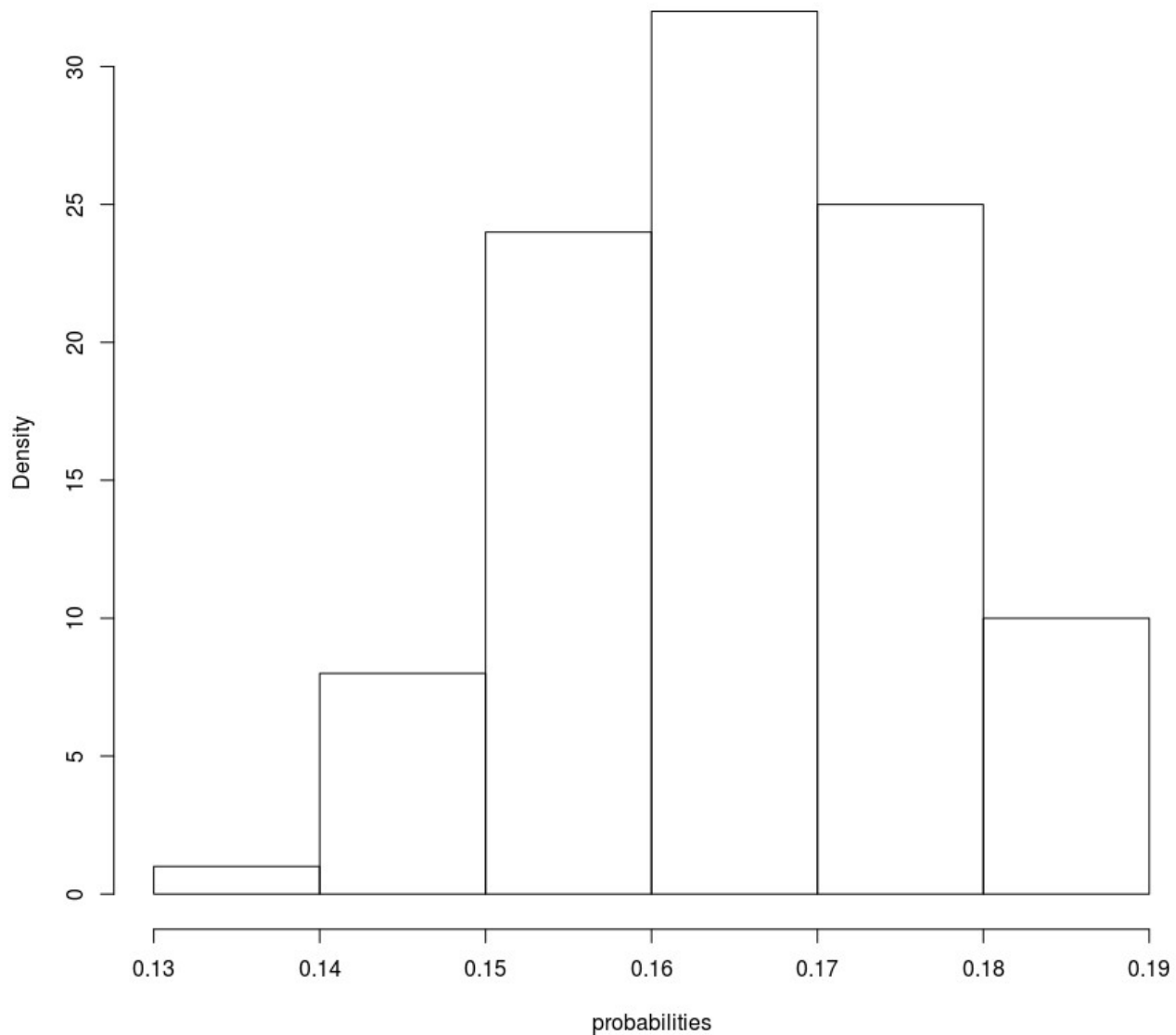
Сега, изпълнявайки функцията `getProbability`, можем да получим търсената приближена вероятност. Вдигайки значението на `iterations` получаваме по-прецизни резултати. Този факт следва от централната гранична теорема. С повишаване на брой итерации, стандартното отклонение на извадковото средно намалява и стойностите се разполагат по-плътно към математическото очакване.

Можем да построим хистограма на средните значения и да се убедим, че те приличат на нормалното разпределение:

```
> probabilities = c()
> for (j in 1:100){
+     probabilities[j] = getProbability(1000)
+ }
> hist(probailities)
```

Записвам приближените вероятности във вектора `probabilities` и рисувам хистограмата:

Histogram of probabilities

Намирам финалната приближена вероятност усреднявайки получените приближени вероятности:

```
> mean(probabilities)
```

Резултатът е примерно равен на 0.17.

То ест, вероятността числото 12 да се намира след числото 20 и преди числото 16 примерно е равна на 17%